خبر

تعامل با مخاطبان؛ کلید ارتقای کیفیت برنامه‌ها

کاظم داداشی، قائم‌مقام رادیوایران بر اهمیت تعامل و تبادل‌آرا بین تولیدکنندگان برنامه‌های رادیویی و مدیران با مخاطبان تأکید کرد و گفت: هرچه این تعامل عمیق‌تر باشد، کیفیت برنامه‌ها نیز بالاتر خواهد بود. او در مورد اقدامات انجام‌شده برای تحقق اهداف سند تحول در معاونت صدا توضیح داد که هویت‌محوری و عدالت‌گستری باید به‌عنوان دو اصل اساسی مد نظر قرار گیرند و نمود این اصول باید در تمامی شبکه‌های رادیویی کشور شنیده شود. داداشی با اشاره به رقابت تنگاتنگ رسانه‌ای به‌ویژه در برابر شبکه‌های اجتماعی و فضای مجازی، بر لزوم توجه ویژه صداوسیما به تحولات این عرصه تأکید کرد. وی افزود: برای جذب مخاطبان از اقشار مختلف، باید از خلاقانه‌ترین اشکال در تولید برنامه‌ها استفاده کرد و نظرات مخاطبان را مورد مطالعه قرار داد. قائم‌مقام مدیر شبکه رادیویی ایران همچنین به استقبال مخاطبان از برنامه‌های تعاملی اشاره کرد و گفت: در شرایطی که شنوندگان فهیمی برنامه‌های رادیو رادنبال می‌کنند، مسئولیت ماسنگین‌تر است. وی تأکید کرد که باید با مطالعه شیوه‌های تولید محتوا، غنی‌ترین و کامل‌ترین محتواها را به مخاطبان ارائه دهیم تا نیازهای اجتماعی آنان برآورده شود.

گپ‌وگفت

حسینیه معلی؛ نمونه راهبری درست در برنامه‌سازی

حجت‌الاسلام محمد برمایی در گفت‌وگویی درباره برنامه‌سازی عنوان کرد که برای پیوند بیشتر نسل امروز با رسانه‌ملی باید سراغ موضوعات میان‌رشته‌ای نظیر ارتباط دین و فضای مجازی، دین و ثروت و... رفت. وی همچنین آثاری نظیر محفل و حسینیه معلی را نمونه راهبری درست رسانه‌ملی در برنامه‌سازی دانست.

حجت‌الاسلام برمایی با بیان این‌که تلویزیون باید از ظرفیت‌های جدید رسانه‌ای برای جذب مخاطب استفاده کند، گفت: رسانه باید همیشه یک گام از مخاطب جلوتر باشد و اگر ظرفیت‌های رسانه‌ای مانند مجری، آرایه، کارگردانی، گرافیک و... در خدمت محتوا باشد می‌توان به بالابردن مخاطبان برنامه امیدوار بود.

وی با تأکید براین‌که برنامه‌سازی کاری تخصصی است که دانش فنی و محتوایی خودش را می‌طلبد، عنوان کرد: اگر دانش فنی و جذابیت‌های رسانه‌ای به کمک محتوای دینی و معارفی بیاید آن وقت می‌توانیم شاهد برنامه‌ای فاخر و درجه یک باشیم که ماحصل خلاقیت و آگاهی از علوم دینی است.

این کارشناس دینی رسانه‌ملی یادآور شد: گاهی رسانه به ذائقه و نیاز مخاطب توجه می‌کند و برنامه‌سازی‌اش را به‌سمت جذب مخاطب برای راضی کردن او می‌برد، اما لازم است که رسانه به فکر راهبرد تازه و منسجم باشد تا سلایق مردم را نظم و ترتیب ببخشد و به‌نوعی هدایت آن را در دست بگیرد.

وی گفت: البته این وجه از برنامه‌سازی قدری دشوارتر است و به خلاقیت و آگاهی از جنس و خواسته مخاطب نیاز دارد و با بهره‌گیری از نیروهای کاربلدی که در رسانه حضور دارند و دعوت از برنامه‌سازان حرفه‌ای که سال‌ها در این رسانه تجربه اندوخته‌اند می‌توان به این خواسته رسید و آغازگر مسیری بود که به‌نوعی روی دیگر برنامه‌ها هم تأثیر خواهد گذاشت.

او با اشاره به ضرورت امروز رسانه به تولید محتوای معارفی گفت: من خودم محصول رسانه‌ملی هستم. من از رسانه‌ملی آموختم و کودکی‌ام به برنامه‌های زنده‌یاد حجت‌الاسلام محمدحسن راستگوگره خورد. اوازاستادان حوزه علمیه و کارشناس مسائل دینی برای کودکان و نوجوانان بود. اگر هم‌نسلان من با دیدن اجرای او به کسوت روحانیت علاقه‌مند شدند یا کلام او را می‌پذیرفتند به این دلیل بود که وی نیاز نسل جوان و تطبیق زبان دین با کودکان را می‌دانست.

این کارشناس خانواده یادآور شد: اگر قرار است به نسل جوان نزدیک شویم و حداقل حرف ما را بشنود باید سراغ سبک‌های تازه و سکوهای ارتباطی نو برویم؛ باید از این فناوری به‌شکل بی‌طرفانه استفاده کنیم تا مردم خودشان را در قاب تلویزیون ببینند.

حجت‌الاسلام برمایی تصریح کرد: اگر روایت مردم روی آنتن برود و قصه‌های ما به قصه‌های مردم نزدیک شود، آن وقت می‌توانیم بگوییم که مخاطب را شناخته‌ایم و نیازش را می‌دانیم.

وی برنامه‌هایی مانند محفل و حسینیه معلی را نمونه راهبری درست رسانه‌ملی در برنامه‌سازی دانست و گفت: این دو برنامه ذائقه مردم را در دست گرفتند و حتما برنامه‌هایی که پس از این به پشتوانه این تجربه ساخته می‌شوند موفق عمل خواهند کرد، چون جنس کار رسانه و مخاطب را شناخته‌اند.

علم‌آموزی به‌زبان ساده

مجری برنامه شبکه نهال از حال‌وهوای اجرای تخصصی برای کودکان می‌گوید

سپیده اشرفی
گروه رسانه

کودکان با ابزارهایی مثل مداد رنگی، ابزار نوشتاری و وسایل بازی سروکار دارند. برنامه «ببین و بدون» با همین ابزارها تلاش کرده سراغ عمق بخشیدن به شناخت کودکان از دنیای اطراف‌شان برود. اجرای این برنامه در دست حسین اکبری است که پیش از این اجرای برنامه‌هایی مثل «به من بگو چرا» در شبکه تهران و «ویتامین خ» شبکه نسیم را در کارنامه خود داشته و حالا دو سال است که ببین و بدون را اجرا می‌کند.

تجربه ۱۶ ساله

اکبری درباره اتصالش به حوزه کودک، به جام جم می‌گوید: من حدود ۱۶ سال است که به شکل تخصصی اجرای کودک و نوجوان را در دست دارم و در این حوزه مشغول فعالیت هستم و بچه‌های دهه‌های ۷۰ و ۸۰ با من خاطره دارند. این‌که زبان اجرای کار کودک چطور به دست می‌آید و من چطور به آن می‌رسم، بیشتر به تجربه‌ام بازمی‌گردد. در سال‌های اخیر، تجربیاتی داشتم که باعث شد به بچه‌ها نزدیک‌تر شوم. برایم بسیار مهم بود که برنامه ببین و بدون به‌عنوان یک برنامه علمی و پژوهشی به من پیشنهاد شد و توانستم یک پله بالاتر از برنامه قبلی که اجرا کردم، بروم. خدا را شاکرم که این برنامه را شروع کردیم. در همان چند قسمت نخست، بازخوردهایی دریافت کردیم که فراتر از تصورم بود. گمان می‌کردم برای دیده‌شدن به قسمت‌های بیشتری نیاز باشد، اما دریافتیم که برنامه، به‌واسطه محتوای علمی و آموزشی خود، توانسته است در ذهن کودکان پرسش ایجاد کند. این پرسشگری باید در تمامی حوزه‌ها گسترش یابد.

محتوای روان

وی درخصوص زبان اجرای این برنامه هم بیان می‌کند: انتخاب زبان مناسب، بیش از هر چیز به مهارت و سابقه مجری بستگی دارد؛ مجری باید در این زمینه کارآزموده باشد. نکته دیگر، آگاهی از اصول روان‌شناسی کودک است. باید توجه داشت که همه کودکان قشر درسخوان نیستند و ممکن است با شیطنت‌های خاص خود از فضای آموزشی فاصله بگیرند.

ما یک تیم هستیم که در گرافیک، انیمیشن، اجرا و بخش‌های دیگر دست به دست هم می‌دهیم تا محتوا را به شکل ساده منتقل کند. کما این‌که نویسنده برنامه، خیلی روان محتوا را می‌نویسد و مطالب پخته‌ای ارائه می‌کند. من نیز به عنوان مجری، تجربه‌های لازم را کسب کرده‌ام و از این تجربیات در کار خود بهره می‌برم. به‌طور کلی، سعی می‌کنم تمام نوشته‌ها و دغدغه‌های ذهنی نویسنده را به شیوه‌ای ساده و روان بیان کنم.

یک زبان ساده

برخی مواقع با این‌که برنامه ضبطی است، با صراحت به بچه‌ها می‌گویم که من هم مثل آنها سوالاتی دارم که باید بیشتر روی آن فکر کنم. بچه‌ها این صداقت را دوست دارند و این‌که من خودم را به آنها نزدیک می‌کنم را می‌پسندند. یعنی این‌طور نیست که بگویم چون مجری هستم همه چیز را می‌دانم. به نوعی می‌گویم که من هم خیلی چیزها را مثل آنها نمی‌دانم و در برنامه متوجه می‌شوم. بچه‌ها این نزدیک بودن را دوست دارند و بهتر می‌توانند اطلاعات ارائه‌شده را درک کنند. یک‌بار در سمیناری بودم، کودکی آمد گفت تا الان نمی‌دانستم اداره پست چطور کار می‌کند و با دیدن این برنامه متوجه شدم. این نشان از تلاش یک تیم است که از همه نظر ـ گرافیک، نریشن، اجرا و دیگر موارد ـ انتقال مفاهیم دارند و این زبان ساده هم از دل برنامه به دست می‌آورم. تلاش می‌کنم مثل خود بچه‌ها باشم و گاهی شیطنت آنها را داشته باشم تا با من ارتباط برقرار کنند.

ببین و بدون در ۱۰۰ قسمت اول، بیننده خود را پیدا کرده و آمار یک میلیون بازدید در تلویزیون داشتیم که اتفاق خوبی برای این برنامه است

بچه‌های امروز با فناوری جلو می‌روند

وی درخصوص کار با کودکان می‌گوید: این‌که به بچه‌ها بگوییم باید کاری را انجام دهند، درست نیست. چیزی به نام «باید» برای بچه‌ها وجود ندارد، چون آن‌قدر ذهن بچه‌ها درگیر بازی و سوال‌های متفاوت است که به باید‌های بزرگ‌ترها هیچ‌وقت گوش نمی‌دهند. باید نرم‌تر در بحث آموزش با بچه‌ها باشیم و سن‌مان را پایین بیاوریم و مثل آنها با اشتباه کردن و گفتن این‌که ما هم گاهی نمی‌دانیم، بهتر بتوانیم مفاهیم را به آنها منتقل کنیم. زبان بچه‌ها بهترین و صادق‌ترین زبان است. الان دنیای ارتباطات است و بچه‌های امروز، بچه‌های دهه۶۰ نیستند که با کوچه و خیابان بزرگ شده باشند. بچه‌های امروز با فناوری پیش می‌روند و برای مثال، فرزند خودم که پنج‌سال‌ونیم دارد، اگر سوالی در ذهنش باشد، می‌گوید گوگل کن تا من دانلود کنم. بچه‌های امروز در عصر ارتباطات و فناوری زندگی می‌کنند و باید با کنترل پدر و مادرها در کنار بچه‌ها باشیم و بتوانیم آنها را به سمت و سویی هدایت کنیم که پاسخ پرسش‌های ذهنی خود را دریافت کنند. نباید کودکان را از این ارتباطات منع کرد، چون به این اتصال به فناوری نیاز دارند.

از بچه‌ها بپرسید هدف‌شان چیست

وی ادامه می‌دهد: بچه‌های امروز دغدغه‌های‌شان چیزی به غیر از بازی نیست و تنها می‌خواهند کنار پدرومادرشان باشند. می‌توان این‌طور گفت که باید برای بچه‌ها هدف مشخص کرد؛ منظورم شغل نیست، یعنی باید بپرسیم برنامه‌شان برای زندگی چیست و قرار است در آینده چه کاری انجام دهند. مثلا در برنامه درباره هوا و فضا صحبت می‌کنیم و می‌گوییم اگر بچه‌ها علاقه به دانستن بیشتر دارند بروند و تحقیق کنند. هدف بچه‌ها باید مشخص باشد. این‌که مهارت بیاموزند و در آینده بتوانند استفاده کنند؛ این مهارت خیلی مهم است. باید این تدبیر را داشت که چه هدفی داشته باشند و چه مهارت‌هایی را یاد بگیرند تا برای آینده به دردشان بخورد. من وقتی وارد برنامه ببین و بدون شدم، خیلی چیزها را درباره برنامه نمی‌دانستم و حالا که بیش از ۱۰۰ قسمت از این برنامه ضبط و موضوعات متعددی را مطرح کردیم، فضای ذهنی من هم متفاوت شده است. مثلا درباره فناوری خیلی نمی‌دانستم و تازه برخی چیزها دستم آمد. به نظرم برنامه ببین و بدون مختص کودکان نیست و می‌تواند شامل بزرگ‌ترها هم شود تا آنها نیز چیزهایی در کنار کودکان یاد بگیرند. بارها بازخوردهایی از والدین گرفتم که وقتی من را می‌بینند؛ می‌گویند خودشان هم چیزهایی آموخته‌اند. این رسالت برنامه است که دانستنی‌هایی به بچه‌ها بیاموزد و سرخط آموختن برخی چیزها را بیابند.

چراغی روشن برای بچه‌ها

اکبری در ارزیابی برنامه ببین و بدون و بازخوردهای مثبتی که دریافت کرده، می‌گوید: ببین و بدون در ۱۰۰قسمت اول، بیننده خود را پیدا کرده و آمار یک میلیون بازدید در تلویزیون داشتیم که نشان‌دهنده اتفاق خوبی برای این برنامه است. موضوعات بسیاری برای این برنامه وجود دارد که بچه‌ها دوست دارند درباره آن بدانند. مدت زمان نمایش کوتاه است و فرصت پرداختن کامل به همه جوانب هر موضوع را نداریم، اما می‌کوشیم با روشن کردن چراغی، کودکان را به کنکاش و جست‌وجو ترغیب کنیم. خوشحالم که کودکان من را با عنوان «آقای ببین و بدون» می‌شناسند. مخاطبان این نگرش را به ما منتقل کرده‌اند که این برنامه مورد توجه قرار گرفته است. این نگرش‌ها، طیف گوناگونی از باورها را در بر می‌گیرد. ببین و بدون متعلق به تمامی کودکان ایران بوده؛ نسلی که شایسته است ببیند و بداند، به پیرامون خود دقیق‌تر توجه کرده تا دانش ارزشمندی کسب کند. از همه اعضای تیم برنامه تشکر می‌کنم که کار را به شکل جدی جلو می‌برند و برای متن‌ها مشاوره می‌گیرند. امیدوارم انتقال مفاهیم را توانسته باشم به‌درستی اجرا کنم.

قاب

برگزیدگان پاسداشت زبان فارسی

کارشناسان و منتقدان رادیوایران، فیلم‌های «زال و رودابه»، «اسفند» و «خاتی» را به‌عنوان آثار برگزیده در پاسداشت زبان و ادبیات فارسی معرفی کردند. این اعلامیه به‌مناسبت چهل‌وسومین جشنواره فیلم فجر منتشر شد و بر اهمیت حفظ و غنای زبان‌فارسی در سینما تأکید کرد. هیات‌داوران در متن خود به ضرورت پرهیز از نادرست‌گویی، رعایت هنجارهای زبان‌فارسی و استفاده بهینه از گویش‌های بومی اشاره کردند. فیلم‌های اسفند و خاتی به‌خاطر بهره‌گیری از اصطلاحات منطقه‌ای و زال و رودابه به‌دلیل اقتباس از اشعار فردوسی شایسته تقدیر شناخته شدند.

شبکه

روایت تاراج آثار ملی در «تاج و باج»

قسمت دوم مستند «تاج و باج» امروز ساعت ۱۴ از شبکه مستند پخش می‌شود. این مستند به تاراج آثار ملی ایران در زمان رضاخان می‌پردازد که در دهه ۱۳۲۰ با مجوز او توسط کاوشگران آمریکایی از تخت جمشید خارج شدند. این آثار شامل ۳۰۰۰ لوح و کتیبه بود که به آمریکا انتقال یافتند.

ماجرا از آنجا آغاز شد که مدیران موزه‌های آمریکا، باستان‌شناسان خود را به تخت‌جمشید فرستادند. نتیجه این کاوش‌ها، کشف ۳۰۰۰ لوح و کتیبه ارزشمند بود.

رضاخان در مقابل فشار آمریکایی‌ها نتوانست مقاومت کند و درنهایت چمدان‌های حامل این آثار از خاک ایران خارج و به آمریکا فرستاده شد. مستند تاج و باج به تهیه‌کنندگی و کارگردانی رضوانه فتحی، به بررسی این وقایع و تأثیرات آن بر تاریخ فرهنگی ایران می‌پردازد و نگاهی عمیق به تبعات این تاراج دارد.

ایرانشهر

«کریمانه»؛ نیمه‌شعبان در سیمای گیلان

ویژه‌برنامه «کریمانه» به مناسبت نیمه‌شعبان و سالروز ولادت حضرت‌مهدی(عج) در سیمای گیلان پخش می‌شود. این برنامه فردا از ساعت ۲۱ الی ۲۳ روی آنتن خواهد رفت و شامل بخش‌های متنوعی ازجمله گفت‌وگوی کارشناسی، اجرای زنده خوانندگان، گروه سرود، مولودی‌خوانی و مسابقه پیامکی است. از دیگر جذابیت‌های این برنامه، ارتباط زنده با کربلای معلی، مشهد مقدس و مسجد جمکران خواهد بود. تهیه‌کننده این برنامه محمد لطیفی است و مهرداد محزون کارگردانی آن را بر عهده دارد. زینب نوروزی، محمد لطیفی و مجید ایرانخواه مجریان این برنامه هستند و محمد ابراهیم‌پور به‌عنوان دستیار تهیه با این مجموعه همکاری می‌کند. کریمانه فرصتی مناسب برای جشن و شادی در این مناسبت معنوی خواهد بود و هدف آن گرامیداشت این عید بزرگ است. علاقه‌مندان می‌توانند با تماشای این برنامه، لحظاتی خوش و معنوی را تجربه کنند.